

14
(75)

R Z-14(1,75)

Programa de istorie : pentru clasele V - VIII - gimnaziu / Ministerul
Educației și Învățămîntului. - București : Ed. Didact. și Pedagog., 1975. -
44 S.

Deutsche Titelfassung: Lehrplan für Geschichte, Klassen 5 - 8, Gymnasium
Als Fotokopie vorh.

SyK: Lehrplan <România> / Geschichte / 1975

2003/2075

Georg-Eckert-Institut BS78

1 054 832 7

3876

37/264

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Programa de istorie

pentru clasele V — VIII — gimnaziu

Editura didactică și pedagogică

București

1975

Georg-Eckert-Institut
für internationale
Schulbuchforschung
Braunschweig
-Schulbuchbibliothek -

2003/2075

R,
Z-14
(1175)

Notă explicativă

Studierea istoriei urmărește să dea o înțelegere a evoluției societății omenești, de la formarea ei și pînă în zilele noastre, să înarneze pe elevi cu un sistem de cunoștințe și noțiuni despre lupta orțelor înaintate pentru progres social, pentru libertate și independență națională, pentru socialism. Fundamentată pe concepția materialist-dialectică, pornind de la poziția Partidului Comunist Român, învățarea istoriei va lămuri elevilor caracterul logic al dezvoltării procesului istoric, sensul său ascendent și, în același timp, îi va ajuta să desprindă diversitatea fenomenelor vieții sociale.

Pentru a avea un rol activ și a-și spori capacitatea de înțelegere, istoria trebuie să fie pătrunsă de spirit contemporan. Învățînd istoria, elevul trebuie să dobîndească înțelegerea faptului că face parte într-o continuitate, că prezentul nu este absolut detașat de trecut.

Formînd o perspectivă istorică de judecată, învățarea obiectului va face pe tinerii de vîrstă școlară să înțeleagă marile transformări care se petrec în lumea contemporană, faza de dezvoltare pe care o parcurge țara noastră. În raport de aceasta, la exemplul faptelor narilor noștri înaintași, elevii vor trebui să perceapă mai adînc semnificația îndatoririlor prezente care le revin.

Păstrîndu-și caracterul riguros științific, istoria are totodată calitatea de a fi prin excelență o școală a patriotismului, a educării și dezvoltării acestui nobil și generos sentiment. „Studiul istoriei în coala noastră — precizează tovarășul Nicolae Ceaușescu — va trebui să devină un factor esențial de educare patriotică a tinerelor generații, de dezvoltare a sentimentului de răspundere față de soarta națiunii noastre socialiste, a hotărîrii ferme a tuturor tinerilor de a-și închina toată energia, elanul, puterea de muncă și chiar viața, dacă va fi necesar, înfloririi patriei“.

În același timp, istoria trebuie să sublinieze ceea ce apropie și unește popoarele, să cultive sentimentul respectului față de marile valori materiale și spirituale ale umanității, să dezvăluie forța de afirmare a solidarității internaționale.

Prin însăși conținutul său, învățarea istoriei vizează formarea unui arg orizont cultural la tînăra generație, deziderat de mare actuali-

tate, decurgind din necesitatea dezvoltării multilaterale a omului societății noastre.

Studiind istoria, elevii claselor ciclului gimnazial vor fi orientați spre înțelegerea celorlalte științe sociale, a caracterului unitar al sistemului de gândire marxist, în formarea bazelor concepției științifice despre lume, a convingerilor marxist-leniniste.

În procesul de învățare a istoriei, profesorul va pune un mare accent pe dezvoltarea gândirii istorice la elevi, dindu-le prilejul să analizeze fenomene complexe cum sînt cele sociale, să selecteze esențialul din imensitatea faptelor istorice, să compare și să facă generalizările de rigoare, acolo unde e cazul, să interpreteze și să aprecieze diferite fenomene și procese istorice.

O atenție deosebită în învățarea obiectului istoriei se va acorda înțelegerii, în funcție de vîrsta elevilor, a raportului dintre general și particular în istorie, dintre baza și suprastructura societății, dintre factorul intern și cel extern.

Realizarea aspectului formativ impune exigențe și în promovarea unor metode și procedee adecvate de studiu: deprinderea de a învăța independent, de a „descoperi“ adevărul, inițierea în folosirea și înțelegerea semnificației izvoarelor istorice, localizarea evenimentelor în timp și spațiu ș.a.

La fixarea obiectivelor pe care le urmărește studierea istoriei trebuie să se țină seama în mod evident, și de particularitățile de vîrstă ale școlărilor din fiecare ciclu de învățămînt, din fiecare clasă în parte. La ciclul gimnazial, conform actualului plan de învățămînt, structura obiectului este următoarea: în clasa a V-a — istoria universală antică, în clasa a VI-a — istoria universală medie, în clasa a VII-a — istoria universală modernă și contemporană, în clasa a VIII-a — istoria României. Ciclul gimnazial joacă rolul central în însușirea istoriei; tratarea succesivă a materiei permite să se formeze o viziune unitară asupra procesului istoric și a deosebirilor calitative dintre tipurile diferitelor orinduirii și, pe această bază, să se înțeleagă mai bine istoria patriei noastre, cu caracteristicile și valorile ei, care aparțin totodată civilizației umanității.

În clasa a V-a va trebui să se asigure înțelegerea procesului apariției și dezvoltării societății omenești în Orientul antic, Grecia antică, Roma antică și Dacia. Elevii trebuie să perceapă progresul înregistrat de omenire prin trecerea de la comuna primitivă la sclavagism, precum și caracterul specific al antagonismului de clasă în societatea sclavagistă. De asemenea, ei trebuie să înțeleagă, atît trăsăturile generale care caracterizează structura societății, cît și fizionomia proprie a diferitelor civilizații ale lumii antice.

Pentru reliefaarea ideii de continuitate se va acorda atenția cuvenită aportului lumii antice la făurirea fundamentelor civilizației și culturii mondiale, precum și perspectivei istorice a popoarelor antice. Pentru a răspunde mai bine acestor obiective, programa actuală de istorie antică prezintă modificări esențiale în raport cu cea din anii precedenți. S-a urmărit structurarea materialului pe probleme pentru crearea unei imagini mai cuprinzătoare asupra fenomenelor istorice, s-a procedat la o prezentare selectivă a materiei, în vederea desconggestionării ei. Spre exemplu, studiul istoriei popoarelor Orientului antic, care se tratau separat în programele anterioare, se deschide cu o temă specială care își propune să dea o imagine de ansamblu asupra celor mai vechi popoare ale Orientului, cu trăsăturile caracteristice ale vieții lor economice, sociale și politice.

Selectarea celorlalte teme a ținut seama de importanța istoriei popoarelor respective, atât în antichitate cât și în epocile ulterioare, de măsura în care istoria lor exprimă fenomene reprezentative ale epocii (Egipt, Persia, India, China).

În scopul întregirii cunoștințelor elevilor despre popoarele Orientului antic și al dezvoltării nivelului de cultură generală, cultura acestor popoare se va trata sintetic și unitar, pe domenii esențiale.

Un alt element nou al programei îl constituie includerea lecției: „Europa în antichitate“, menită să contribuie la înțelegerea caracterului universal al fenomenului istoric, chiar din antichitate, și la ușurarea percepției legăturilor grecilor și romanilor cu restul lumii antice.

Capitolele referitoare la Grecia și Roma antică au fost organizate pe probleme și etape importante astfel ca elevii să poată urmări mai bine evoluția istoriei acestor popoare.

Programa prevede și lecții referitoare la modul de viață al grecilor și romanilor în perioada de înflorire a istoriei lor.

Pentru a evidenția procesul romanizării și importanța sa, s-a inclus lecția : Roma și provinciile în perioada de înflorire a Imperiului roman.

O atenție mai mare se impune integrării istoriei patriei în istoria universală (la capitolul : Viața oamenilor în orînduirea comunei primitive — dovezi pe glob și pe teritoriul patriei noastre ; la capitolul : Grecia antică — legăturile coloniilor grecești de la Marea Neagră cu strămoșii noștri ; la capitolul : Roma antică — cucerirea Daciei de către romani, Dacia — provincie romană, părăsirea Daciei de către romani ș.a.).

La toate capitolele se va urmări reducerea numărului de noțiuni, fapte și date istorice.

Conținutul programei implică o susținută preocupare pentru educarea materialist-științifică, patriotică și internaționalistă a elevilor.

In clasa a VI-a studierea epocii medievale (secolul al V-lea — mijlocul secolului al XVII-lea) prezintă elevilor o nouă treaptă în dezvoltarea omenirii. Elevii trebuie să-și lămurească complexitatea trecerii spre feudalism, nu ca un proces uniliniar, ci ca o sinteză istorică, în care un rol însemnat l-a jucat decăderea lumii antice, destrămarea comunei primitive și fenomenul migrației popoarelor cu formele lor specifice de organizare socială.

Este important să se lămurească și faptul că începutul epocii medievale marchează și procesul formării multor popoare moderne ale Europei.

În cursul predării, elevii își vor forma un sistem de cunoștințe vizând importante fenomene sociale și evenimente istorice din această epocă, în primul rând : trăsăturile caracteristice ale orânduirii feudale, diferitele forme ale organizării politice ale societății feudale, situația și lupta maselor pentru libertate și independență, realizările din domeniul culturii și civilizației.

Legitatea dezvoltării societății feudale se va dezvoltă elevilor pe baza analizei faptelor istorice celor mai caracteristice din această perioadă, acolo unde ele s-au manifestat cu cea mai mare plenitudine. Astfel, formarea relațiilor feudale se dezvoltă în istoria francilor ; apariția manufacturilor cu caracter capitalist în istoria Angliei ; absolutismul monarhic — în istoria Franței, Angliei, Rusiei etc.

În programa de istorie pentru clasa a VI-a materia este organizată într-o viziune problematizată, selectează mai riguros faptele și pune mai bine în valoare elemente esențiale necesare înțelegerii proceselor și fenomenelor istorice. Datele concrete au fost subsumate rolului de a ilustra trăsăturile caracteristice și tendințele dezvoltării. Chiar materialul din unele lecții, în întregime, servește înțelegerii semnificației unor procese mai ample. De pildă, războiul de 100 de ani dintre Franța și Anglia este subordonat temei privind procesul de unificare și de formare a statului centralizat francez, cruciadele — temei consacrate bisericii și feudalității ș.a.

Ca o problemă specială sînt tratate răscoalele țărănești în evul mediu, pentru a se putea evalua semnificația de ansamblu a fenomenului. Elevii vor trebui să desprindă rolul țărănimii în evul mediu, ca principală forță socială și productivă.

În cadrul programei s-a urmărit și o mai adecvată integrare a istoriei patriei în istoria universală. Așa se explică încadrarea problemei continuității daco-romane și a formării poporului român în tema referitoare la menținerea romanității în răsăritul Europei. (

Pe lângă o mai bună structură a lecțiilor, programa caută să răspundă dezideratului de a se îmbrățișa într-o viziune cât mai cuprinzătoare procesul istoric universal, acordându-se atenție istoriei unor popoare altădată necuprinse în programă. Astfel, au fost introduse lecții speciale privind popoarele Africii Negre și Americii precolumbiene. S-a dat o mai mare extindere prezentării popoarelor Asiei, introducându-se o lecție de sine stătătoare despre mongoli și consecințele expansiunii lor în Europa.

În clasa a VII-a este prevăzută studierea a două epoci : modernă și contemporană.

Deși mai scurte ca durată, ele se remarcă printr-o bogăție deosebită de fapte și evenimente, printr-un ritm tot mai rapid al dezvoltării sociale. Făcînd legătura necesară cu trecutul, elevii trebuie să înțeleagă tocmai caracteristicile proprii acestor epoci, accelerarea progresului istoric, schimbările produse în domeniul civilizației și culturii, în formele vieții politice, în structura socială și în lupta de clasă.

Istoria modernă (1642—1917) studiază istoria orînduirii capitaliste de la statornicirea ei în Anglia, în urma revoluției burgheze, pînă la lichidarea ei în Rusia, în urma Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. Elevii își vor însuși procesul de ascensiune al noii orînduiri și rolul revoluțiilor burgheze în victoria acesteia. Ei vor trebui să înțeleagă legătura dintre statornicirea orînduirii burgheze și formarea națiunilor moderne, precum și rolul luptei naționale și al formării statelor unitare în centrul și răsăritul Europei, precum și în America Latină. De asemenea, o atenție deosebită se va acorda studierii dezvoltării forțelor de producție, înțelegerii rolului tot mai important pe care-l joacă industria, în special industria mașinistă, schimbările structurale petrecute în peisajul economic din diferite țări.

Totodată se impune să se releveze interconvențiile noi care apar pe plan mondial și formarea sistemului colonial, cu urmările sale pentru țările coloniale. Cursul va da explicațiile cuvenite despre sistemul vieții politice în capitalism, despre parlamentarism și lupta parlamentară. Un proces de o deosebită importanță pe care trebuie să-l înțeleagă elevii este transformarea proletariatului dintr-o clasă în sine, într-o clasă pentru sine, dezvoltarea politică a clasei muncitoare și semnificația luptei sale de eliberare. Se va descifra, în întreaga sa dimensiune, misiunea istorică a clasei muncitoare, afirmarea sa pe scena istoriei ca forță principală a transformării societății.

Cursul de istorie modernă se încheie cu tema care studiază primul război mondial, în cadrul căreia se vor dezvălui atât premisele de ordin general și caracterul războiului, cât și situația specifică a României în cadrul evenimentelor.

Istoria contemporană începe cu Marea Revoluție Socialistă din Octombrie și se continuă pînă în zilele noastre. Acest curs cuprinde două părți delimitate de cel de al doilea război mondial.

În prima parte, elevii vor studia prima revoluție socialistă care a deschis în istoria omenirii era socialismului și comunismului, vor urmări procesul de construire a orînduirii socialiste în U.R.S.S. Paralel, vor studia istoria principalelor puteri imperialiste și contradicțiile lumii capitaliste interbelice. Elevii își vor clarifica problemele legate de premisele, caracterul și etapele celui de al doilea război mondial, precum și rolul U.R.S.S. și al luptei de eliberare a popoarelor în victoria asupra Germaniei fasciste.

În partea a doua, elevii vor trebui să descifreze marile schimbări care s-au petrecut pe arena mondială după cel de al doilea război mondial, creșterea forțelor socialismului și a frontului antiimperialist care determină, într-o măsură tot mai însemnată, viața planetei noastre. Studiul lumii capitaliste în perioada postbelică va evidenția adîncirea crizei sistemului capitalist, subliniindu-se totodată dezvoltarea rapidă a forțelor de producție, ca urmare a revoluției științifice și tehnice, care a produs transformări adînci în viața societății.

Elevii vor fi aduși spre înțelegerea factorilor și forțelor principale care acționează astăzi în direcția progresului social, a rolului partidelor comuniste și al clasei muncitoare contemporane, a mișcărilor de eliberare națională etc. Ținînd seama de toate aceste considerente, în programa actuală s-au operat unele modificări vizînd atât relevarea unor procese de importanță deosebită, cât și proporționarea materiei în așa fel încît să permită unele desconggestionări. Astfel, în lecția privind „Anglia după revoluția burgheză“ se va face numai o caracterizare generală a perioadei restaurației, iar din problemele de politică externă se va insista doar asupra începutului formării imperiului colonial.

În programă s-a introdus o lecție nouă despre mișcarea muncitorească la sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, avîndu-se în vedere tocmai rolul deosebit al clasei muncitoare pe arena istoriei și al apariției leninismului.

S-a acordat, de asemenea, atenție extinderii și actualizării problematicii privitoare la trăsăturile caracteristice ale lumii contemporane. S-au adăugat indicații suplimentare despre rolul sistemului mondial

socialist, despre etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate în România, despre importanța luptei noilor state eliberate pentru dezvoltarea independentă, despre ieșirea omului în spațiul cosmic etc.

Programa de istorie a României pentru clasa a VIII-a ține seama de sinteza istorică cuprinsă în Programul P.C.R.

Conform programei se va urmări evoluția societății pe pământul patriei din cele mai vechi timpuri pînă în zilele noastre. Este necesar ca profesorul să pună în valoare momentele centrale ale vieții istorice în țara noastră, să dezvăluie procesul istoric în ceea ce are el caracteristic, propriu. Din epoca veche se va insista mai ales asupra rolului statului dac, cuceririi Daciei de către romani și formării poporului român, ca moment de sinteză al unui proces îndelungat, care se încheie odată cu zorii feudalismului în țara noastră.

Din epoca feudală se va urmări, atît seriaz procesele care s-au petrecut în decurs de aproape o mie de ani, în țara noastră, cit și evenimentele principale care marchează această perioadă. Elevii trebuie să înțeleagă apariția relațiilor feudale de producție și formarea statelor feudale românești, să aibă o imagine clară despre perioada feudalismului dezvoltat în cele trei țări române și să acorde atenție specială luptei poporului român pentru independență, împotriva expansiunii otomane, a rolului acestei lupte și a semnificației sale pe un plan mai larg european. De asemenea, se va arăta importanța luptei de eliberare împotriva Imperiului habsburgic și a celui țarist. Fără să se neglijeze limitele epocii în care au acționat, se vor înfățișa, în dimensiunea cuvenită, figurile marilor conducători din trecutul țării noastre : Mircea cel Bătrîn și Alexandru cel Bun, Iancu de Hunedoara și Vlad Țepeș, Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul.

Desfășurarea unor mari lupte ale țărănimii în evul mediu românesc necesită prezentarea lor la scara și semnificațiile pe care le au.

Perioada destrămării feudalismului va pune în evidență complexitatea fenomenelor petrecute nu numai pe plan economic și social, ci și în domeniul ideilor, al afirmării ideologiei naționale și luptei naționale.

Se va urmări reliefaarea legăturilor permanente dintre cele trei țări române, comunitatea destinelor lor istorice.

Elevii trebuie să desprindă însemnătatea epocii marilor evenimente care contribuie decisiv la formarea României moderne : anul revoluționar 1821, revoluția de la 1848 în țările române, unirea Țării Românești cu Moldova și războiul pentru cucerirea independenței.

Înfățișându-se caracteristicile fiecărui eveniment, se va avea în vedere legătura lor internă, intercondiționarea sarcinilor și obiectivelor pe care ele erau chemate să le rezolve.

Se va prezenta dezvoltarea capitalismului în țara noastră astfel ca elevii să distingă unele trăsături specifice ale sale și să-și formeze o imagine corespunzătoare despre stadiul dezvoltării socio-economice a României la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea. Se cuvine să se acorde atenția necesară apariției clasei muncitoare pe scena istoriei, dezvoltării mișcării muncitorești, creării partidului politic al clasei muncitoare, intensificării activității socialiste la începutul secolului nostru, luptelor de clasă ale țărănimii care au culminat cu răscoala din 1907.

Evenimentele referitoare la participarea României la primul război mondial vor fi marcate în liniile lor esențiale și se va dezvălui caracterul însuși al războiului dus de țara noastră. În lumină corespunzătoare va fi așezată unirea Transilvaniei cu România — actul care desăvârșește procesul de făurire a statului național român.

Pentru perioada interbelică programa prevede tratarea mutațiilor de ordin economic în societatea noastră, cât și a vieții politice interne și externe a României.

O atenție deosebită se va acorda principalelor momente ale luptei Partidului Comunist Român împotriva claselor exploatare, împotriva fascismului și a războiului, pentru răsturnarea dictaturii militarofasciste a lui Antonescu.

Prezentarea insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste din august 1944 va urmări să dezvăluie caracterul de răscruce al evenimentului în dezvoltarea istorică a poporului nostru, rolul Partidului Comunist în inițierea, organizarea și conducerea insurecției.

Se va înfățișa amploarea fără precedent a procesului revoluționar în perioada următoare insurecției naționale antifasciste, proces care a dus la schimbări calitative în viața politică, socială și economică a țării, învederate de asemenea momente ca : instaurarea guvernului democratic din martie 1945 sub conducerea dr. Petru Groza, înfăptuirea reformei agrare, victoria Blocului Partidelor Democratice în alegerile parlamentare din 1946, abolirea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române.

Perioada construirii și victoriei socialismului în România va releva marile transformări care formează conținutul acesteia : înfăptuirea unității politice, ideologice și organizatorice a clasei muncitoare, naționalizarea principalelor mijloace de producție, industrializarea socialistă, transformarea socialistă a agriculturii, adâncirea unității moral-politice a poporului, creșterea rolului conducător al partidului

comunist. Se va dezvălui semnificația Congresului al IX-lea al P.C.R. ca moment care inaugurează cea mai dinamică perioadă de dezvoltare a țării noastre, creșterea prestigiului ei internațional.

O atenție deosebită se cuvine să fie acordată trecerii României în etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, ridicării creației istorice a poporului nostru pe o nouă treaptă, marilor succese pe care poporul român le obține sub conducerea Partidului Comunist în frunte cu secretarul său general, Nicolae Ceaușescu.

O cerință care se impune în cursul predării istoriei este aceea a reflectării luptei și muncii comune a oamenilor muncii români și ai naționalităților conlocuitoare din patria noastră pentru libertate și progres social, pentru edificarea societății socialiste.

Pentru a contribui la ușurarea procesului de însușire a istoriei, profesorului îi revine sarcina de a folosi o gamă cât mai variată de metode, procedee și mijloace care să activeze gândirea creatoare, să antreneze elevii în descoperirea de noi cunoștințe. Amintim în acest sens utilizarea problematizării, a modelelor istorice, a instruirii programate ș.a.

Pentru o mai bună orientare în interpretarea, aprecierea și reconsiderarea unor evenimente și personalități istorice se impune în mod necesar apelul permanent la documentele de partid.

Ținând seama și de particularitățile de vîrstă ale elevilor, de caracterul concret al reprezentărilor și imaginației acestora, considerăm eficientă, folosirea filmelor, diafilmelor și a seturilor de diapozitive tematice existente deja în școli, cum sînt cele dedicate: culturii în toate epocile istorice, răscoalelor și războaielor medievale, revoluțiilor burgheze, războaielor mondiale etc.

La toate clasele se recomandă intensificarea muncii cu manualul în cadrul lecției, folosirea ilustrațiilor, a hărților tematice incluse în manuale.

Ca și la alte discipline, munca în cabinete, excursiile și vizitele reprezintă alte mijloace de înțelegere și fixare a cunoștințelor, de educare patriotică, de cunoaștere nemijlocită a fenomenelor istorice.

Orele la dispoziția profesorului sînt rezervate pentru aprofundarea unor fenomene istorice, culturale, pentru cunoașterea istoriei unor popoare mai puțin cunoscute, pentru folosirea unor metode și mijloace moderne de predare-învățare. În nici un caz nu se vor folosi aceste ore pentru extinderea volumului de informații peste prevederile programei.

NOTA: Cerințele programelor sînt valabile și pentru concursurile școlare.

PROGRAMA

de istorie universală antică pentru clasa a V-a
(2 ore săptăminal — 64 ore anual)

REPARTIȚIA ORELOR :

— Ore de predare-învățare	54
— Ore de recapitulare	6
— Ore la dispoziția profesorului	4
	<hr/>
	Total 64 ore

INTRODUCERE

2 ore

Istoria — știința despre dezvoltarea societății omenești.
Izvoarele istoriei.

Cronologia : datarea istorică ;
decenii, secole, milenii, eră.

Istoria antică și importanța studierii sale.

I. VIAȚA OAMENILOR IN COMUNA PRIMITIVĂ

3 ore

Viața oamenilor primitivi în epoca pietrei și în epoca metalelor. Urme de viață omenească din comuna primitivă descoperite pe glob și pe teritoriul patriei noastre
Cauzele destrămării orânduirii comunei primitive ; formarea claselor sociale și a statului.

II. ORIENTUL ANTIC

1. Zorile vieții istorice în Orient

3 ore

Popoarele Orientului antic și aria lor de răspindire (egiptenii, asiro-chaldeenii, evreii, fenicienii, medo-perșii, indienii, chinezii).

Trăsăturile caracteristice ale vieții social-economice și politice a acestor popoare.

2. *Egiptul antic* 2 ore
 Formarea și dezvoltarea statului egiptean.
 Marile cuceriri (Tutmes al III-lea și Ramses al II-lea).
 Decăderea statului egiptean. Modul de viață al vechilor egipteni ; religia. Frământări sociale — răscoala din 1750 î.e.n.
3. *Persia antică* 1 oră
 Imperiul persan — expansiunea și organizarea sa ; religia. Decăderea imperiului.
4. *India antică* 1 oră
 Formarea statului indian și dezvoltarea sa. Organizarea socială : religia, castele.
 Fărâmițarea statului indian.
5. *China antică* 1 oră
 Formarea și dezvoltarea statului chinez.
 Modul de viață al vechilor chinezi. Marile răscoale. Fărâmițarea statului chinez.
6. *Cultura popoarelor din Orientul antic* 4 ore
 Scrierea și literatura.
 Cunoștințele științifice. Arta, caracterul ei utilitar și religios (arhitectura, pictura, sculptura, ceramica).
 Însemnătatea culturii Orientului antic.
7. *Recapitulare* 1 oră
 Ce ne-a lăsat Orientul antic (pe bază de schemă).
- III. POPOARELE EUROPENE IN ANTICHITATE** 1 oră
 (celții, germanii, tracii)
 Aria de răspîndire.
 Modul lor de viață.
- IV. GRECIA ANTICĂ**
1. *Cunoștințe generale despre Grecia antică* 1 oră
 Teritoriul și vechii locuitori.

2. *Inceputurile istoriei Greciei* 2 ore
 Cretanii — modul de viață. Cultura.
 Migrația elenilor. Civilizația miceniană.
 Epoca homerică și caracteristicile ei.
3. *Marea colonizare greacă* 1 oră
 Cauzele colonizării.
 Principalele metropole și colonii.
 Relațiile strămoșilor noștri cu coloniile grecești de la țărmul Mării Negre.
 Urmările marii colonizări grecești.
 Principalele state grecești (sec. al VIII-lea — VI-lea î.e.n.)
4. *Sparta* 1 oră
 Organizarea socială.
 Statul spartan — stat aristocratic sclavagist militar.
 Hegemonia Spartei. Educația spartană.
5. *Atena* 1 oră
 Situația economică, socială și politică.
 Reformele lui Solon ; întărirea demosului.
 Reformele lui Clistene ; dezvoltarea democrației sclavagiste.
 Dezvoltarea sclavagismului. Triumful democrației sclavagiste în Grecia.
6. *Războaiele greco-persane* 1 oră
 Cauzele, caracterul și principalele momente în desfășurarea războaielor greco-persane.
 Liga de la Delos.
7. *Atena în timpul lui Pericle* 1 oră
 Dezvoltarea economică și socială a Atenei în secolul al V-lea î.e.n.
 Triumful democrației sclavagiste.
8. *Modul de viață în societatea greacă în sec. V—IV î.e.n. Religia greacă* 1 oră
 Viața în cetățile grecești : locuința, îmbrăcămintea, religia, serbările, educația.

9. *Decăderea Greciei antice. Ridicarea Macedoniei* 1 oră
 Cauzele decăderii Greciei antice.
 Formarea statului macedonean. Hegemonia Macedoniei.
10. *Imperiul macedonean* 1 oră
 Alexandru Macedon. Formarea și organizarea Imperiului macedonean. Dezmembrarea Imperiului macedonean.
 Principalele state elenistice : Macedonia, Siria, Egipt și însemnătatea lor istorică.
 Cucerirea lor de către statul sclavagist roman.
11. *Cultura greacă și elenistică* 3 ore
 Scrierea. Literatura. Teatrul. Știința. Artă (arhitectura, sculptura, pictura, mozaicul și ceramica). Unitatea culturii grecești.
 Însemnătatea culturii grecești și elenistice.
12. *Recapitulare* 1 oră
 Ce ne-a rămas de la Grecia antică (pe bază de schemă).
- V. DACIA** 2 ore
- Daco-geții, primii locuitori de pe teritoriul patriei noastre, menționați în izvoarele istorice.
 Felul de viață al daco-geților.
 Statul dac de la Burebista la Decebal.
 Aspecte ale culturii geto-dace.
- VI. ROMA ANTICA**
1. *Inceputurile istoriei Romei* 3 ore
 Italia preromană și vechii ei locuitori.
 Intemeierea Romei ; regalitatea. Formarea și organizarea republicii romane.
 Luptele dintre patricieni și plebei ; urmările victoriei plebeilor.
2. *Expansiunea romană în Italia și bazinul Mării Mediterane* 2 ore
 Organizarea armatei romane. Cucerirea Italiei și urmările ei.

Cucerirea bazinului Mării Mediterane (războaiele punice, cucerirea Macedoniei, Greciei, Asiei Mici, Peninsulei Iberice).

3. *Republica romană după marile cuceriri (sec. al II-lea î.e.n.)* 2 ore
Urmările marilor cuceriri în viața economică și socială : creșterea numărului sclavilor, ruinarea țărănimii libere, încercările de reforme ale fraților Gracchi.
4. *Răscoalele sclavilor din Republica romană* 1 oră
Răscoalele din Sicilia.
Marea răscoală condusă de Spartacus ; însemnătatea și urmările ei.
5. *Sfirșitul Republicii romane (sec. I î.e.n.)* 1 oră
Situția politică a Republicii romane în sec. I î.e.n.
Dictatura lui Caesar.
Sfirșitul Republicii romane.
6. *Formarea și dezvoltarea Imperiului roman (sec. I î.e.n. — sec. al II-lea e.n.)* 1 oră
Principatul lui Augustus
Formarea și organizarea Imperiului roman.
Cuceririle romane în timpul lui Augustus.
7. *Imperiul roman în timpul lui Traian* 1 oră
Maxima expansiune a Imperiului roman.
Cucerirea Daciei de către romani.
8. *Roma și provinciile în perioada de înflorire a Imperiului roman* 3 ore
Romanizarea provinciilor (Dacia romană, Galia, Africa de Nord și Orientul).
Viața economică și socială.
Modul de viață al romanilor. Roma și alte orașe din Imperiu. Religia. Apariția creștinismului.
9. *Ultimele secole ale Imperiului roman (sec. al III-lea — al V-lea)*
Cauzele decăderii Imperiului roman (decăderea economiei sclavagiste, colonatul, răscoalele din Italia și din

provincii, anarhia militară, migrația popoarelor („barbare“).

Încercări de menținere a Imperiului (reformele lui Dioclețian și Constantin cel Mare).

Împărțirea Imperiului. Căderea Imperiului roman de apus (476). Menținerea romanității în răsărit.

10. *Cultura romană* 2 ore

Scrierea, școala și bibliotecile ; literatura, teatrul.

Știința, dreptul, oratoria.

Arta : marile construcții, sculptura, pictura, mozaicul.

Insemnătatea culturii romane.

11. *Recapitulare* 1 oră

Ce ne-a lăsat Roma antică
(pe bază de schemă).

Incheiere

PROGRAMA DE ISTORIE UNIVERSALĂ MEDIE

pentru clasa a VI-a
(2 ore săptăminal — 64 ore anual)

REPARTIȚIA ORELOR :

— Ore de predare-învățare	55
— Ore de recapitulare	4
— Ore la dispoziția profesorului	5
<hr/>	
Total :	64 ore

RECAPITULARE :

1 oră

Contribuția popoarelor antice la progresul societății omenеști.
Cauzele destrămării orînduirii sclavagiste.

1. *Introducere în istoria evului mediu*

1 oră

Termenul de ev mediu. Obiectul istoriei medii.
Periodizarea orînduirii feudale.
Însemnătatea studierii istoriei medii.

I. FEUDALISMUL TIMPURIU

(sec. al V-lea — al XI-lea)

2. *Migrațiunea popoarelor*

2 ore

Principalele grupe de popoare migratoare (germani, slavi, mongoli).
Felul lor de viață ; transformări în societatea barbară.
Cauzele migrației popoarelor.
Etapetele migrației popoarelor (sec. III—IV — vizigoții, hunii, ostrogoții, vandalii, francii, sec. VI—IX — anglo-saxonii, normanzii, slavii, bulgarii, maghiarii).

Urmările migrației popoarelor : statele barbare, accelera-
rea procesului de trecere la feudalism.

3. *Statul franc* 2 ore
Statul franc : formarea și dezvoltarea lui.
Imperiul carolingian și dezmembrarea lui.
Renașterea carolingiană.
4. *Anglia pînă la mijlocul sec. al XI-lea* 1 oră
Formarea regatului anglo-saxon.
Luptele împotriva danezilor ; consolidarea relațiilor feu-
dale.
5. *Menținerea romanității în răsăritul Europei.*
Imperiul roman de răsărit 2 ore
Cauzele menținerii Imperiului roman de răsărit.
Imperiul roman de răsărit în timpul lui Justinian.
Formarea orînduirii feudale în Imperiul bizantin.
Cultura bizantină.
- Formarea poporului român* 2 ore
Continuitatea populației daco-romane după retragerea
administrației romane din Dacia ; raporturile ei cu po-
poarele migratoare.
Formarea poporului român și a limbii române.
Primele formațiuni politice românești.
6. *Rusia kieveană* 1 oră
Slavii răsăriteni.
Formarea și dezvoltarea statului Rusiei kievene.
Fărîmițarea feudală a Rusiei kievene.
7. *Arabii în evul mediu* 2 ore
Viața economică și socială la arabi.
Apariția islamismului. Formarea statului arab.
Marele califat arab. Expansiunea arabă în Africa, Asia,
Europa. Dezmembrarea califatului arab.
Cultura arabă.
8. *Principalele state asiatice în evul mediu*
India 1 oră
Dezvoltarea Indiei în perioada statului Gupta.
Fărîmițarea feudală și cucerirea mongolă.
Cultura.

China 1 oră

Apariția relațiilor feudale în China. Unificarea Chinei. Consolidarea statului chinez în timpul dinastiei Tan. Lupta de eliberare socială și împotriva stăpînirii mongole.

Cultura.

Statul mongol 1 oră

Trăsăturile caracteristice ale vieții social-economice și politice la mongoli.

Imperiul mongol : expansiunea și urmările ei.

II. DEZVOLTAREA FEUDALISMULUI

(sec. al XII-lea — al XV-lea)

1. *Societatea feudală și caracteristicile ei*

Viața economică 1 oră

Caracteristicile vieții economice. Formele de stăpînire și folosire a pămîntului.

Progrese în economia feudală.

Viața socială 1 oră

Ierarhia feudală. Nobilimea feudală. Cavalerismul.

Țărănimia, obligațiile șerbilor, țărani liberi.

Formele luptei de clasă a țărănimii.

Formarea și dezvoltarea orașelor și a comerțului în evul mediu 2 ore

Dezvoltarea și apariția de noi orașe și renașterea celor vechi ; mișcarea de eliberare a orașelor.

Aspectul orașului medieval ; ocupațiile orașenilor (meșteșuguri, comerț) ; începuturile manufacturilor.

Lupta de clasă în orașele medievale.

Biserica și feudalitatea 1 oră

Organizarea bisericii și feudalizarea ei.

Lupta maselor împotriva exploatării bisericii.

Cruciadele : cauzele social-economice și politice ; urmările lor.

2. *Formarea statelor feudale centralizate în Europa apuseană*
- Centralizarea statului feudal francez* 1 oră
- Întărirea puterii regale.
Desăvîrșirea centralizării statului feudal.
- Centralizarea statului feudal englez* 1 oră
- Dezvoltarea feudalismului în Anglia.
Magna charta. Începuturile parlamentului englez.
Desăvîrșirea centralizării statului feudal englez.
- Peninsula Iberică pînă în sec. al XV-lea* 1 oră
- Stăpînirea arabă în Peninsula Iberică și consecințele ei.
Reconquista.
Formarea statului spaniol și portughez.
3. *Germania și Italia pînă în sec. al XV-lea* 2 ore
- Menținerea fărîmițării economice și politice a Germaniei și Italiei.
- Germania*
- Expansiunea feudalilor germani, decăderea autorității imperiale; dezvoltarea orașelor germane; dinastia de Habsburg.
- Italia*
- Dezvoltarea republicilor orășenești și comerciale.
Răscoala ciompilor.
4. *Situația statelor din centrul, răsăritul și sud-estul Europei*
- Cehia pînă în sec. al XV-lea* 1 oră
- Formarea statului ceh.
Aspectele caracteristice ale dezvoltării economice, sociale și politice în sec. al XII-lea — al XV-lea.
Lupta poporului ceh împotriva asupririi feudale și a dominației germane.
- Ungaria pînă în sec. al XVI-lea* 1 oră
- Formarea statului feudal maghiar și expansiunea sa.
Dezvoltarea social-economică.
Consolidarea puterii regale.
Decăderea statului maghiar după războiul țărănesc condus de Gheorghe Doja.

- Polonia pînă în sec. al XV-lea* 1 oră
 Formarea statului polonez ; unificarea și dezvoltarea lui.
 Luptele cu teutonii.
- Rusia în sec. al XII-lea — al XV-lea* 1 oră
 Marele cnezat al Moscovei.
 Procesul de centralizare a statului rus. Ivan al III-lea.
- Bulgaria și Serbia pînă în sec. al XV-lea* 1 oră
 Etapele de dezvoltare a statului bulgar.
 Statul sîrb și lupta împotriva dominației bizantine și otomane.
- Statul otoman și expansiunea sa* 2 ore
 Formarea statului otoman și expansiunea sa în Europa, Asia, Africa.
 Lupta împotriva expansiunii otomane în Europa.
- Țările române pînă în sec. al XVI-lea* 2 ore
 Formarea și dezvoltarea statelor feudale românești.
 Lupta antiotomană.
5. *Marile răscoale din Europa în feudalism* 2 ore
 Cauzele și caracterul răscoalelor țărănești.
 Principalele răscoale : Jacqueria, răscoala condusă de Watt Tyler, răscoala husiților, răscoala de la Bobilna, războiul țărănesc condus de Gheorghe Doja.
 Insemnătatea și urmările răscoalelor țărănești.
6. *Cultura medievală în Europa* 2 ore
 Literatură. Învățămîntul. Știința.
 Arta.
 Insemnătatea culturii medievale.
7. *Popoarele Africii Negre în evul mediu* 1 oră
 Principalele state : Ghana și Mali.
 Relațiile popoarelor Africii Negre cu cele din nordul Africii și cu popoarele europene.
 Cultura.
8. *Popoarele precolumbiene* 1 oră
 Aztecii și incașii ; felul de viață și organizarea lor pînă la venirea europenilor.
 Cultura.

III. DECLINUL LUMII FEUDALE. APARIȚIA GERMENILOR CAPITALISMULUI

(sec. al XVI-lea — prima jumătate a sec. al XVII-lea)

1. *Apariția relațiilor capitaliste. Marile descoperiri geografice* 2 ore

Tehnica și invențiile. Apariția relațiilor capitaliste (marile manufacturi, băncile etc.; formarea burgheziei și a proletariatului).

Marile descoperiri geografice: noul drum spre India, descoperirea Americii, prima călătorie în jurul pământului.

Urmările economice, sociale și politice ale marilor descoperiri geografice; începutul exploatării coloniale.
2. *Renașterea* 3 ore

Umanismul și reprezentanții săi în Italia și în alte țări europene.

Știința în perioada Renașterii.

Renașterea artistică: caracteristici, reprezentanți.

Importanța istorică a Renașterii.
3. *Reforma și războiul țărănesc din Germania* 2 ore

Cauzele reformei; luteranismul; reforma populară condusă de Thomas Müntzer. Răspîndirea reformei în Europa.

Contrareforma.

Războiul țărănesc german și însemnătatea lui.
4. *Statele feudale absolutiste din Europa. Prima revoluție burgheză* 1 oră

Anglia în sec. al XVI-lea și prima jumătate a sec. al XVII-lea

Dezvoltarea manufacturilor și a comerțului; întărirea burgheziei.

Înăsprirea situației țăranilor (răscoala populară condusă de Robert Ket).

Absolutismul monarhic, începuturile imperiului colonial.

Franța în sec. al XVI-lea și prima jumătate a sec. al XVII-lea 1 oră

Dezvoltarea economică și socială.
Monarhia absolutistă.

Absolutismul monarhic în Spania. Revoluția burgheză din Țările de Jos 1 oră

Absolutismul spaniol.
Cauzele și desfășurarea revoluției burgheze din Țările de Jos.
Însemnătatea revoluției — instaurarea primei republici burgheze.

Rusia în sec. al XVI-lea — prima jumătate a sec. al XVII-lea 1 oră

Dezvoltarea Rusiei în timpul lui Ivan al IV-lea cel Groaznic; întărirea puterii centrale.
Mișcarea de eliberare națională condusă de Minin și Pojarski.
Unirea Ucrainei cu Rusia.

Țările române în sec. al XVI-lea 1 oră

Formarea principatului Transilvaniei.
Luptele de eliberare de sub jugul turcesc conduse de Ioan Vodă cel Viteaz și Mihai Viteazul.
Unirea celor trei țări românești sub conducerea lui Mihai Viteazul.

Situația politică a Europei în perioada de descompunere a feudalismului 2 ore

Situația politică a Europei în preajma războiului de 30 de ani.

Războiul de 30 de ani: cauzele și caracterul războiului de 30 de ani; desfășurarea războiului (răscoala din Cehia; intervenția statelor europene în război).

Harta politică a Europei după pacea de la Westfalia.

**PROGRAMA
DE ISTORIE UNIVERSALA
MODERNA ȘI CONTEMPORANA**

**pentru clasa a VII-a
(2 ore săptăminal — 64 ore anual)**

REPARTIȚIA ORELOR :

— Ore de predare-învățare	57
— Ore de recapitulare	3
— Ore la dispoziția profesorului	4
	<hr/>
	Total : 64 ore

1. LECȚIE INTRODUCȚIVA

1 oră

De la istoria medie la istoria modernă.

De la istoria modernă la istoria contemporană.

Însemnătatea studierii istoriei moderne și contemporane.

**I. DEZVOLTAREA LUMII DE LA REVOLUȚIA
BURGHEZĂ DIN ANGLIA PÎNĂ LA REVOLUȚIA
BURGHEZĂ DIN FRANȚA**

1. *Revoluția burgheză din Anglia*

1 oră

Cauzele revoluției.

Desfășurarea revoluției ; instaurarea republicii ; protectoratul lui Cromwell.

Însemnătatea revoluției.

2. *Situația Angliei după revoluția burgheză*

1 oră

Restaurația, caracterizare generală. Începutul monarhiei constituționale.

Inceputul revoluției industriale și implicațiile ei pe plan economic și social.

Inceputul formării imperiului colonial englez.

3. *Franța de la jumătatea sec. al XVII-lea pînă la revoluția burgheză* 1 oră
Apogeul monarhiei absolute. Ludovic al XIV-lea.
Reformele lui Colbert.
Lupta Franței pentru dominație europeană și pentru colonii.
Inceputul crizei regimului feudal absolutist.
4. *Austria și Prusia de la jumătatea sec. al XVII-lea pînă la sfîrșitul sec. al XVIII-lea* 1 oră
Situția Imperiului romano-german după pacea de la Westfalia.
Expansiunea Austriei, formarea imperiului multinațional ; mișcările sociale și naționale din imperiu.
Formarea și întărirea regatului Prusiei ; politica externă expansionistă.
5. *Rusia și Polonia în a doua jumătate a sec. al XVII-lea și în sec. al XVIII-lea* 1 oră
Politica internă a Rusiei în timpul lui Petru I.
Lupta pentru ieșirea Rusiei la Marea Baltică și Marea Neagră în timpul lui Petru I și Ecaterina a II-a.
Anarhia feudală în Polonia și împărțirile ei.
6. *Țările române în a doua jumătate a sec. al XVII-lea și în sec. al XVIII-lea* 1 oră
Țara Românească și Moldova în timpul lui Constantin Brîncoveanu și Dimitrie Cantemir.
Caracteristicile regimului turco-fanariot.
Dominația habsburgică în Transilvania.
Răscoala țărănilor din 1784 sub conducerea lui Horea, Cloșca și Crișan.
7. *Formarea Statelor Unite ale Americii* 1 oră
Situția coloniilor engleze din America de Nord.
Războiul de independență.
Victoria poporului american. Formarea S.U.A.

II. DEZVOLTAREA LUMII DE LA REVOLUȚIA BURGHEZA DIN FRANȚA PÎNĂ LA COMUNA DIN PARIS

1. *Revoluția burgheză din Franța* 2 ore
Cauzele revoluției. Iluminismul.
Desfășurarea revoluției : cucerirea Bastiliei ; reformele burgheze ; războiul revoluționar ; proclamarea primei republici burgheze.
Dictatura iacobină ; înfăptuirile ei social-economice.
Importanța istorică a revoluției burgheze din Franța.
2. *Franța la sfîrșitul sec. al XVIII-lea și în prima jumătate a sec. al XIX-lea* 2 ore
Directoratul și consulatul.
Primul imperiu francez, războaiele napoleoniene.
Restaurația. Revoluția din 1830 și urmările ei.
3. *Mișcările revoluționare dintre anii 1815—1830 în apusul Europei și în America Latină* 1 oră
Mișcările revoluționare din Italia și Spania.
Lupta de eliberare a popoarelor din America Latină de sub dominația colonială spaniolă și portugheză, însemnătatea ei istorică.
4. *Lupta revoluționară a popoarelor din sud-estul Europei între anii 1815—1830* 1 oră
Răscoalele naționale ale sîrbilor ; războiul de eliberare națională a poporului grec.
Revoluția din Țara Românească.
Răscoala decembriştilor din Rusia.
5. *Anglia în prima jumătate a sec. al XIX-lea* 1 oră
Dezvoltarea social-economică.
Mișcarea chartistă.
Politica externă.
6. *Revoluția de la 1848 în Franța* 1 oră
Cauzele și desfășurarea revoluției ; proclamarea celei de-a doua republici ; răscoala proletariatului parizian.
Instaurarea celui de-al doilea imperiu.

7. *Revoluția de la 1848 în statele germane* 1 oră
 Cauzele și obiectivele revoluției.
 Izbucnirea revoluției; desfășurarea revoluției în Prusia.
 Infringerea revoluției.
8. *Revoluția de la 1848 în Imperiul austriac* 1 oră
 Asuprirea socială și națională a popoarelor din imperiu.
 Revoluția în Austria, Italia și Ungaria.
9. *Revoluția de la 1848 în țările române* 1 oră
 Cauzele și obiectivele comune ale revoluției.
 Desfășurarea revoluției în cele trei țări române.
 Însemnătatea și urmările revoluției.
- Lupta pentru formarea de state naționale în centrul și sud-estul Europei*
10. *Problema orientală* 1 oră
 Conținutul istoric al problemei orientale.
 Războiul Crimeii.
 Congresul de pace de la Paris.
11. *Formarea statului național român* 1 oră
 Necesitatea istorică a unirii țărilor române.
 Înfăptuirea unirii Țării Românești cu Moldova, crearea statului modern — România.
 Reformele din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza.
 Însemnătatea unirii.
12. *Unificarea Italiei* 1 oră
 Lupta pentru eliberarea și unitatea Italiei.
 Desăvârșirea unificării și însemnătatea ei.
13. *Unificarea Germaniei* 1 oră
 Căile și etapele unificării Germaniei.
 Desăvârșirea unificării și însemnătatea ei.
14. *Statele Unite ale Americii între anii 1787—1865.* 1 oră
 Dezvoltarea S.U.A. după războiul de independență.
 Războiul civil din anii 1861—1865; importanța victoriei nordiștilor și refacerea Uniunii.

15. *Inceputul mișcării muncitorești internaționale.*
Apariția marxismului 1 oră
 Dezvoltarea clasei muncitoare în Europa și America în
 sec. al XIX-lea.
 Socialismul științific — Karl Marx și Friederich Engels.
 Manifestul Partidului Comunist.
 Internaționala I.
16. *Dezvoltarea tehnicii și culturii universale în sec.*
al XVIII-lea și al XIX-lea 1 oră
 Dezvoltarea tehnicii.
 Știința și filozofia. Literatura. Artele.
 Învățământul.

III. DEZVOLTAREA LUMII DE LA COMUNA DIN PARIS PÂNĂ LA MAREA REVOLUȚIE SOCIALISTĂ DIN OCTOMBRIE

1. *Comuna din Paris* 1 oră
 Prăbușirea celui de-al doilea imperiu francez și urmările
 ei.
 Revoluția proletară ; proclamarea Comunei ; înfăptuirile
 social-economice.
 Însemnătatea istorică a Comunei din Paris.
2. *Germania la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec.*
al XX-lea 1 oră
 Dezvoltarea economică după unificare.
 Politica internă. Mișcarea muncitorească.
 Politica externă ; formarea Triplei-Alianțe.
3. *Anglia și Franța la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul*
sec. al XX-lea 1 oră
 Pierderea întietății industriale engleze, creșterea puterii
 maritime și coloniale a Angliei.
 Politica internă și externă a celei de-a treia republici
 franceze.
 Mișcarea muncitorească în Anglia și Franța.
4. *Rusia în a doua jumătate a sec. al XIX-lea și la începutul*
sec. al XX-lea 1 oră
 Desființarea iobăgiei și dezvoltarea capitalismului.

Mișcarea muncitorească ; rolul lui V. I. Lenin în formarea partidului revoluționar al muncitorilor.
Revoluția populară din 1905.
Politica externă.

5. *România la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea* 1 oră

Cucerirea independenței de stat și urmările ei.
Mișcarea muncitorească. Răscoala din 1907.
Lupta pentru eliberare națională în Transilvania.

6. *Statele balcanice la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea (Bulgaria, Serbia, Grecia, Imperiul otoman)* 1 oră

Situația statelor balcanice după 1878.
Mișcarea muncitorească.
Războaiele balcanice din 1912—1913.

7. *Statele Unite ale Americii la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea* 1 oră

Dezvoltarea economică și politică după războiul civil.
Dezvoltarea mișcării muncitorești.
Politica externă.

8. *Țările din Orient în sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea* 1 oră

Intensificarea mișcării de eliberare în India.
Lupta poporului chinez împotriva dominației imperia-
liste ; revoluția burghezo-democratică din 1911—1913.
Revoluția burgheză din 1868 din Japonia și urmările ei ;
politica expansionistă a Japoniei.

9. *Mișcarea muncitorească internațională la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea* 1 oră

Formarea partidelor politice ale clasei muncitoare.
Crearea și activitatea Internaționalei a II-a.
Apariția leninismului. Falimentul Internaționalei a II-a.

10. *Primul război mondial* 2 ore

Cauzele și caracterul războiului.
Desfășurarea războiului în anii 1914—1916 ; intrarea Ro-
mâniei în război.
Revoluția burghezo-democratică din Rusia.
Desfășurarea războiului în anii 1917—1918.
Conferința de pace de la Paris.

ISTORIA CONTEMPORANĂ

IV. DEZVOLTAREA LUMII DE LA VICTORIA MARI REVOLUȚII SOCIALISTE DIN OCTOMBRIE PÎNĂ ASTĂZI

1. *Marea Revoluție Socialistă din Octombrie* 2 ore
Cauzele revoluției. Insurecția armată.
Victoria revoluției ; instaurarea Puterii sovietice.
Insemnătatea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie pentru istoria omenirii.
2. *Frământările lumii capitaliste după primul război mondial (1918—1923)* 2 ore
Avîntul mișcării revoluționare.
Internaționala a III-a.
O nouă etapă a luptei de eliberare a popoarelor din țările coloniale și dependente.
Noile orientări în viața politică ; instaurarea fascismului în Italia.
3. *Construirea societății socialiste. URSS între cele două războaie mondiale* 1 oră
Refacerea economiei naționale.
Formarea URSS. Construirea socialismului în URSS.
Politica externă.
4. *Statele capitaliste între cele două războaie mondiale* 2 ore
Situția economică și socială a țărilor capitaliste în anii 1923—1929 ; mișcarea revoluționară.
Criza economică mondială din 1929—1933.
Instaurarea dictaturii naziste-fasciste în Germania.
Dezvoltarea economiei principalelor state capitaliste după criza economică.
Politică agresivă a statelor fasciste și pregătirea celui de-al doilea război mondial. Lupta antifascistă și antirăzboinică.
5. *România între cele două războaie mondiale* 2 ore
Desăvîrșirea unității statului național român.
Avîntul revoluționar în anii 1918—1921. Crearea PCR.
Situția economică, socială și politică după război.

Criza economică din 1929—1933 ; eroicele lupte din ianuarie-februarie 1933.

România în perioada creşterii pericolului fascist şi a dictaturii regale.

6. *Al doilea război mondial*

2 ore

Cauzele şi caracterul războiului.

Desfăşurarea războiului între anii 1939—1941.

Atacul împotriva URSS. Constituirea coaliţiei antihitleriste. Războiul de apărare al popoarelor sovietice.

Agresiunea Japoniei în Extremul Orient.

Marile bătălii. Mişcarea de rezistenţă a popoarelor împotriva fascismului.

Participarea României la războiul antihitlerist.

Victoria coaliţiei antifasciste. Urmările şi învăţămintele războiului.

V. DEZVOLTAREA LUMII DUPĂ CEL DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL.

1. *Formarea şi dezvoltarea sistemului mondial socialist*

4 ore

Formarea statelor de democraţie populară în Europa, Asia, America.

Principalele realizări obţinute în construirea socialismului.

Situaţia României după al doilea război mondial. Construirea socialismului în patria noastră ; făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate.

Politica externă a ţărilor socialiste. Lupta pentru pace. Importanţa istorico-mondială a sistemului socialist.

2. *Lumea capitalistă după cel de-al doilea război mondial*

2 ore

Situaţia marilor puteri capitaliste după cel de-al doilea război mondial (SUA, Japonia, R. F. Germania).

Relaţiile economice şi politice între ţările capitaliste ; contradicţiile lumii capitaliste.

3. *Prăbuşirea sistemului colonial ; formarea de noi state în Asia şi Africa*

1 oră

Situaţia colonialismului înainte de război.

Avântul mișcării de eliberare națională după cel de-al doilea război mondial, prăbușirea sistemului colonial. Noi state pe arenă mondială și lupta lor pentru dezvoltare independentă.

4. *Revoluția științifică și tehnică contemporană.*
Dezvoltarea culturii

2 ore

Revoluția științifică și tehnică ; urmările ei.

Omul în spațiul cosmic.

Direcțiile de dezvoltare a culturii în epoca contemporană ; cultura socialistă.

Contribuții românești la dezvoltarea culturii, științei și tehnicii contemporane.

Lecție de sinteză :

Trăsăturile caracteristice ale epocii contemporane.

PROGRAMA DE ISTORIE A ROMÂNIEI

pentru clasa a VIII-a
(2 ore săptăminal — 64 ore anual)

REPARTIȚIA ORELOR :

— Ore de predare — învățare	55
— Ore de recapitulare	3
— Ore pentru lucrări scrise	3
— Ore la dispoziția profesorului	3
	Total 64 ore

INTRODUCERE

Obiectul istoriei României. 1 oră
Izvoarele și periodizarea istoriei României.
Însemnătatea studierii istoriei patriei.

I. EPOCA VECHIE

1. *Comuna primitivă pe teritoriul patriei noastre* 2 ore
(600.000 î.e.n. — începutul sec. I î.e.n.)

Trăsăturile generale ale orînduirii comunei primitive.
Periodizarea comunei primitive.

Epoca pietrei

Paleoliticul și neoliticul pe teritoriul patriei noastre.
Viața oamenilor : unelte și îndeletniciri, trecerea la viața
sedentară ; constituirea ginților și a triburilor.

Epoca metalelor

Epoca bronzului : prima mare diviziune socială a muncii.
Epoca fierului : perfecționarea uneltelor, dezvoltarea
agriculturii, a doua diviziune socială a muncii.

Viața geto-dacilor în epoca metalelor ; îndeletniciri, obiceiuri, limbă, religie ; legăturile cu sciții, grecii și celții.
Descompunerea comunei primitive.

2. *Statul dac de la Burebista la Decebal* 1 oră
(sec. I î.e.n. — sec. I e.n.)

Premisele apariției statului.

Formarea statului dac. Burebista.

Primele conflicte cu romanii.

Apogeul statului dac. Decebal.

Cucerirea Daciei de către romani.

3. *Dacia romană (sec. II—III)* 1 oră

Transformarea Daciei în provincie romană ; hotarele, populația, organizarea administrativă și militară ; viața economică, socială și culturală.

Romanizarea populației geto-dace. Împletirea civilizațiilor romană și dacă ; începutul unei noi sinteze istorice.

Situația teritoriilor necucerite.

Retragerea stăpînirii romane din Dacia.

II. EPOCA DE TRECERE SPRE FEUDALISM

(sec. III—X)

1. *Situația populației daco-romane după retragerea aureliană. Continuitatea daco-romană în perioada migrației popoarelor pe teritoriul patriei noastre* 1 oră

Desăvîrșirea procesului de romanizare în nordul Dunării în sec. III—VI.

Viața economică și socială a daco-romanilor în timpul migrației popoarelor.

Pătrunderea slavilor pe teritoriul patriei noastre ; unghurii, pecinegii și cumanii.

Lupta populației autohtone pentru păstrarea ființei sale și asigurarea continuității.

2. *Formarea poporului român* 1 oră

Aria, timpul și etapele de formare a poporului român.

Populația daco-romană — elementul etnic fundamental al formării poporului român.

Asimilarea slavilor de către daco-romani.

Formarea limbii române : caracterul ei latin, elemente etnice componente.

III. EPOCA MEDIE

1. *Feudalismul timpuriu (sec. X — XIV)* 2 ore

Formarea relațiilor feudale. Trăsăturile caracteristice ale feudalismului pe teritoriul patriei noastre.

Primele formațiuni statale feudale.

Formarea statelor feudale : Transilvania, Țara Românească și Moldova ; însemnătatea organizării statale în dezvoltarea vieții economico-sociale, în înflorirea civilizației materiale și spirituale.

DEZVOLTAREA FEUDALISMULUI

(sec. XIV — jumătatea sec. al XVIII-lea)

1. *Societatea feudală pe teritoriul patriei noastre în a doua jumătate a sec. al XIV-lea și în sec. al XV-lea* 1 oră

Dezvoltarea economică și socială a țărilor române.

Organizarea politică și administrativă, instituțiile feudale.

2. *Mircea cel Bătrîn și Alexandru cel Bun, domni ai Țării Românești și ai Moldovei* 1 oră

Politica internă. Întărirea puterii centrale.

Țările române în contextul relațiilor internaționale ale vremii.

Începutul luptei de apărare împotriva expansiunii otomane.

Participarea moldovenilor la lupta poporului polonez împotriva teutonilor.

Semnificația istorică a domniilor lui Mircea cel Bătrîn și Alexandru cel Bun.

3. *Răscoala țăranilor români și maghiari de la Bobilna* 1 oră

Situația voievodatului Transilvaniei în cadrul statului feudal maghiar, ascuțirea contradicțiilor de clasă.

Răscoala de la Bobilna : cauzele și forțele participante la răscoală ; desfășurarea răscoalei ; lupta comună a țăranilor iobagi români și maghiari ; unirea privilegiaților maghiari și sași ; însemnătatea și urmările răscoalei.

4. *Lupta pentru independență în timpul lui Iancu de Hunedoara și Vlad Țepeș (sec. al XV-lea)* 1 oră
 Accentuarea presiunii otomane asupra celor trei țări române.
 Iancu de Hunedoara — acțiunile sale militare și politice; strângerea legăturilor între țările române și rolul lor în frontul antiotoman din Balcani.
 Întărirea Țării Românești și luptele de apărare purtate împotriva turcilor în timpul lui Vlad Țepeș.
 Împletirea luptei împotriva exploatării feudale cu lupta împotriva dominației străine.
5. *Epopeea lui Ștefan cel Mare în Moldova* 2 ore
 Situația internă a Moldovei în a doua jumătate a sec. al XV-lea.
 Lupta lui Ștefan cel Mare pentru întărirea puterii de stat; baza socială a domniei.
 Dezvoltarea economică a țării.
 Politica sistemului de alianțe a domnitorului moldovean.
 Marile războaie de apărare duse de moldoveni sub conducerea lui Ștefan cel Mare.
 Însemnătatea domniei și personalitatea lui Ștefan cel Mare.
6. *Războiul țărănesc condus de Gheorghe Doja* 1 oră
 Cauzele și desfășurarea războiului țărănesc în Transilvania.
 Lupta comună a iobagilor români și maghiari și a săracimii orașelor; programul răsculaților.
 Însemnătatea și urmările războiului țărănesc.
7. *Țările române în sec. al XVI-lea* 1 oră
 Transformări economice și social-politice.
 Luptele antiotomane conduse de Radu de la Afumați și Petru Rareș; instaurarea dominației otomane.
 Lupta pentru redobândirea independenței — Ion Vodă cel Viteaz.
 Transilvania — principat autonom tributar turcilor.
8. *O nouă epopee în timpul lui Mihai Viteazul* 2 ore
 Situația internațională și internă a țărilor române la sfârșitul sec. al XVI-lea.

Inceputul domniei lui Mihai Viteazul ; alianța antiotomană cu Moldova și Transilvania.

Lupta de eliberare de sub dominația otomană în timpul lui Mihai Viteazul.

Unirea țărilor române sub conducerea lui Mihai Viteazul.

Insemnătatea domniei și personalitatea lui Mihai Viteazul.

9. *Țările române în prima jumătate a sec. al XVII-lea.* 1 oră

Dezvoltarea social-economică a celor trei țări române.

Întărirea autorității domnești ; Matei Basarab și Vasile Lupu, Gheorghe Rakoczi I, Gabriel Bethlen.

Instaurarea regimului austriac în Transilvania.

Răscoala antihabsburgică condusă de Francisc Rakoczi II (1703).

10. *Țările române în a doua jumătate a sec. al XVII-lea și în prima jumătate a sec. al XVIII-lea* 1 oră

Intensificarea exploatării otomane.

Întărirea politicii antiotomane.

Domniile lui Șerban Cantacuzino, Constantin Brîncoveanu și Dimitrie Cantemir.

Ocupația austriacă în Banat și Oltenia.

11. *Dezvoltarea culturii din sec. al XIV-lea pînă în prima jumătate a sec. al XVIII-lea* 1 oră

Formarea și dezvoltarea culturii feudale.

Forme de organizare a învățămîntului.

Inceputurile culturii în limba română ; apariția și răspîndirea tiparului.

Literatura religioasă. Literatura istorică.

Vechea artă românească.

12. *Dezvoltarea țărilor române de la mijlocul sec. al XVIII-lea pînă la începutul sec. al XIX-lea* 1 oră

Situația internațională.

Dezvoltarea economică și socială a țărilor române.

Caracteristicile regimului fanariot și intensificarea exploatării Moldovei și a Țării Românești de către Poarta otomană.

Reformele lui Constantin Mavrocordat.

f
Înnoiri în viața economică și socială ; apariția primelor manufacturi, dezvoltarea producției de mărfuri, desființarea șerbiei.

DESTRĂMAREA FEUDALISMULUI.

(jumătatea sec. al XVIII-lea — începutul sec. al XIX-lea)

1. *Răscoala țăranilor condusă de Horea, Cloșca și Crișan* 1 oră
Răscoala țăranilor din Transilvania, condusă de Horea, Cloșca și Crișan ; cauzele, desfășurarea și urmările răscoalei.

Lupta pentru eliberarea socială și națională. Ideologia luministă.

IV. EPOCA MODERNĂ

2. *Revoluția din 1821 condusă de Tudor Vladimirescu*
Cauzele și pregătirea revoluției.

Programul, desfășurarea și caracterul revoluției.

Personalitatea lui Tudor Vladimirescu.

Însemnătatea și urmările revoluției

3. *Țările române în perioada premergătoare revoluției de la 1848* 1 oră

Încetarea regimului fanariot ; domniile pămîntene.

Tratatul de la Adrianopol. Situația social-economică și politică a țărilor române.

Regulamentul organic în Țara Românească și Moldova.

Dominația marilor imperii vecine — otoman, habsburgic și țarist asupra țărilor române ; urmările lor pe plan economic, social, politic.

Mișcări revoluționare premergătoare anului 1848.

4. *Cultura națională în a 2-a jumătate a sec. al XVIII-lea și în prima jumătate a sec. al XIX-lea* 1 oră

Trăsătura caracteristică a culturii naționale.

Școala ardeleană.

Organizarea învățămîntului național.

Dezvoltarea literaturii. Arta. Presa.

Importanța dezvoltării culturii naționale.

CAPITALISMUL ÎN ȚARILE ROMÂNE

1. *Anul 1848 în țările române* 2 ore
Revoluția română — parte componentă a revoluției europene, moment crucial în trecerea României de la feudalism la capitalism.
Cauzele și obiectivele revoluției de la 1848 în țările române. Caracterul unitar al acesteia.
Forțele sociale participante, figuri de conducători ai revoluției.
Revoluția din Moldova.
Revoluția burghezo-democratică din Țara Românească.
Revoluția burghezo-democratică din Transilvania.
Însemnătatea istorică a revoluției române.
2. *Unirea Moldovei cu Țara Românească. Formarea statului național român.* 1 oră
Necesitatea istorică a unirii țărilor române. Premisele obiective ale realizării unirii. Alexandru Ioan Cuza, domn al unirii.
Situația internațională.
Lupta pentru înfăptuirea unirii principatelor române.
Unirea — problemă europeană.
Adunările ad-hoc.
Însemnătatea formării statului național român.
3. *Dezvoltarea României între anii 1859—1877* 1 oră
Desăvârșirea unirii.
Principalele reforme înfăptuite în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza — modernizarea statului român.
Abdicarea lui Cuza ; instaurarea dinastiei Hohenzollern.
Constituția din 1866. Coaliția burghezo-moșierească.
Dezvoltarea României între anii 1866—1877.
4. *Războiul pentru cucerirea independenței naționale a României* 1 oră
Necesitatea cuceririi independenței de stat.
Proclamarea independenței — 9 mai 1877.
Războiul ruso-româno-turc. Contribuția României la înfringerea Turciei și la eliberarea popoarelor balcanice.
Tratatul de pace de la Berlin.

5. *Dezvoltarea României între anii 1878—1900* 1 oră
 Viața economică și socială.
 Inceputul luptei revoluționare a clasei muncitoare ; formarea și dezvoltarea mișcării socialiste.
 Pătrunderea marxismului în România.
 Înființarea P.S.D.M.R. și importanța lui.
6. *România între anii 1900—1914* 1 oră
 Stadiul dezvoltării economice a României la începutul sec. al XX-lea ; viața socială și politică.
 Dezvoltarea mișcării muncitorești în România.
 Refacerea P.S.D.R.
7. *Răscoala țăranilor din 1907* 1 oră
 Cauze social-economice ; desfășurarea răscoalei și revendicările răsculaților.
 Mișcarea muncitorească și răscoala.
 Înăbușirea răscoalei.
 Însemnătatea și urmările răscoalei.
8. *Transilvania între anii 1849—1914* 1 oră
 Situația politică : absolutismul habsburgic, dualismul austro-ungar.
 Înăsprirea aspirării sociale și naționale.
 Lupta de eliberare națională. Memorandumul.
 Dezvoltarea mișcării muncitorești ; legăturile cu mișcarea muncitorească din România.
9. *România în timpul primului război mondial* 2 ore
 Situația internațională, cauzele și caracterul primului război mondial.
 România în perioada neutralității 1914—1916.
 Alăturarea României puterilor Antantei, caracterul participării României la război.
 Desfășurarea războiului ; victoria de la Mărășești.
 Luptele revoluționare din anii 1917—1918.
 Marea Revoluție din Octombrie, ecoul ei în România.
 Condițiile de pace impuse de către Puterile Centrale țării noastre.
 Reluarea operațiilor militare alături de Antantă.
 Sfârșitul victorios al războiului.

10. *Unirea Transilvaniei cu România — încheierea procesului de formare a statului național unitar român* 1 oră

Lupta pentru unirea Transilvaniei cu România în toamna anului 1918 — apogeul mișcării naționale a românilor din Transilvania.

Adunarea Națională de la Alba-Iulia — proclamarea unirii Transilvaniei cu România. Unirea Bucovinei cu România.

Insemnătatea istorică a desăvârșirii unității statului român.

11. *Cultura între anii 1848—1918* 1 oră

Organizarea și dezvoltarea învățămîntului.

Dezvoltarea științei și tehnicii.

Literatura — marii clasici.

Dezvoltarea artei.

V. EPOCA CONTEMPORANĂ

1. *România în primii ani după război (1918—1921). Crearea Partidului Comunist Român* 1 oră

Situația internațională. Conferința de pace de la Paris.

Transformări în viața politică și economică a țării.

Avîntul revoluționar din 1918—1920.

Crearea Partidului Comunist Român și însemnătatea sa istorică.

2. *România între anii 1922—1928* 1 oră

Refacerea și dezvoltarea economică.

Caracteristicile vieții politice. Constituția din 1923.

Lupta maselor conduse de PCR pentru apărarea intereselor fundamentale ale celor ce muncesc.

3. *România în anii crizei economice din anii 1929—1933. Eroicele lupte ale ceferiștilor și petroliștilor* 1 oră

Caracteristicile și amploarea crizei economice în România.

Viața politică.

Creșterea luptei revoluționare a maselor sub conducerea P.C.R. Congresul al V-lea al P.C.R.

Eroicele lupte ale petroliștilor și ceferiștilor din ianuarie-februarie 1933 ; ecoul și însemnătatea acestora.

4. *România în perioada creșterii pericolului fascist.* (1934—1940) 1 oră
 Situația internațională.
 Situația internă ; realizări în domeniul economiei.
 Politica externă a României.
 PCR în fruntea forțelor democratice în lupta împotriva fascismului, pentru apărarea independenței și suveranității naționale. Politica PCR de creare a Frontului Unic Muncitoresc. Acțiuni unite ale oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități. •
5. *România în timpul dictaturii militaro-fasciste (1940-1944)* 1 oră
 Instaurarea dictaturii militaro-fasciste și rolul ei nefast în istoria țării noastre. Situația de izolare a României pe plan internațional.
 Împingerea României în războiul antisovietic.
 Lupta PCR pentru coalizarea forțelor patriotice și naționale împotriva dictaturii militaro-fasciste.
 Mișcarea de rezistență antifascistă în România.
6. *Dezvoltarea culturii între cele două războaie mondiale* 1 oră
 Învățămîntul.
 Știința și tehnica.
 Literatura și arta.

REVOLUȚIA DEMOCRAT-POPULARĂ ÎN ROMÂNIA

1. *Insurecția națională armată antifascistă și antiimperialistă din august 1944* 1 oră
 Pregătirea și desfășurarea insurecției.
 Rolul PCR în inițierea, organizarea și conducerea insurecției.
 Însemnătatea internă și internațională a insurecției.
2. *Participarea României la războiul antihitlerist* 1 oră
 Mobilizarea resurselor economice și militare.
 Eliberarea teritoriului țării noastre de sub ocupația fascistă.
 Participarea armatei române la eliberarea Ungariei și a Cehoslovaciei. Frăția de arme româno-sovietică.
 Contribuția României la înfrîngerea Germaniei hitleriste.

3. *Lupta pentru instaurarea unui guvern democrat. Reforma agrară din 1945.* 1 oră
- Obiectivele și caracterul revoluției democrat-populare din țara noastră.
 Situația politică după insurecția națională armată antifascistă. Rolul PCR în desfășurarea procesului revoluționar. Instaurarea guvernului de largă concentrare democratică dr. Petru Groza, moment de cotitură în lupta pentru putere.
 Reforma agrară din 1945, caracterul ei democratic revoluționar.
4. *România între anii 1945—1947. Abolirea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române* 1 oră
- Situația României după 6 martie 1945. Consolidarea regimului democrat-revoluționar.
 Conferința Națională a PCR din octombrie 1945.
 România la conferința de pace de la Paris.
 Victoria Blocului Partidelor Democratice în alegerile parlamentare din 1946.
 Abolirea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române.

SOCIALISMUL ÎN ROMÂNIA

1. *Construirea bazelor socialismului în patria noastră* 2 ore
- Înfăptuirea unității politice, ideologice și organizatorice a clasei muncitoare. Congresul al VI-lea al PCR.
 Naționalizarea principalelor mijloace de producție.
 Industrializarea socialistă a țării.
 Planificarea economiei naționale.
 Transformarea socialistă a agriculturii.
 Schimbări în structura socială a țării. Conținutul calitativ nou al alianței muncitorești-țărănești.
 Victoria socialismului în România.
 Congresul al IX-lea al PCR ; alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în fruntea partidului. Întărirea rolului conducător al partidului în dezvoltarea construcției socialiste.
 Proclamarea Republicii Socialiste România.
 Perfecționarea organizării și conducerii vieții sociale ; dezvoltarea democrației socialiste.
 Consolidarea construcției socialismului.

2. *Făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate* 2 ore

Congresul al X-lea al PCR și rolul său istoric în definierea noii etape a construcției socialismului în patria noastră. Realizările obținute de poporul român sub conducerea PCR în făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Crearea Frontului Unității Socialiste și a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană. Năzuințe și idealuri unite ale oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități în patria comună.

Congresul al XI-lea al PCR și importanța sa istorică. Adoptarea Programului PCR de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

3. *Realizări ale culturii românești după Eliberare* 1 oră

Democratizarea, dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului. Dezvoltarea cercetării științifice și apropierea ei de nevoile construcției socialismului.

Amploarea creației literare și artistice.

Formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste.

Conceptia PCR în orientarea vieții culturale.

4. *Politica externă a Republicii Socialiste România* 1 oră

Principiile politicii externe ale Republicii Socialiste România. Întărirea prieteniei, solidarității și colaborării multilaterale cu toate țările socialiste.

Relațiile României cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente.

Colaborarea cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială.

Contribuția României la asigurarea securității europene și la menținerea păcii în întreaga lume. România, factor activ în viața internațională.

Z
(